

**INSTITUTIONEN FÖR SOCIOLOGI
OCH ARBETSVETENSKAP**

”KVINNOKAMP 2.0”

En studie av diskursen om feminism i Svenska
Dagbladet 2018

Sofia Jarnelid

Examensarbete för
Kandidat i sociologi, 15 hp:
Handledare: Doris Lydahl
Termin/år: VT/19

Abstract

Titel:	"Kvinnokamp 2.0" – En studie av diskursen om feminism i Svenska Dagbladet 2018
Författare:	Sofia Jarnelid
Handledare:	Doris Lydahl
Examinator:	Linda Weischelbraun
Typ av arbete:	Examensarbete för kandidat i sociologi 15 hp
Tidpunkt:	VT 2019
Antal tecken inkl. blanksteg:	68 904

Syfte och frågeställningar:	Syftet med studien är att undersöka hur diskursen om feminism i Svenska Dagbladets påverkas av att tidningen är obundet moderat. Hur gestaltas feminism som rörelse, identitet och politik i Svenska Dagbladet? Vilka relationer mellan skribenternas åsikter och gestaltningen av feminismen kan utläsas?
Metod och material:	Studien analyserar 45 artiklar publicerad i Svenska Dagbladet under 2018 med hjälp av ett analyschema där gestaltningsteori och diskursanalys kombineras. Urvalet baserades på sökorden feminism, feminist och feminister för att avgränsa materialet till relevanta artiklar. Därefter gjordes ytterligare ett urval genom genomläsning av artiklarna för att avgränsa materialet till de artiklar där feminism ansågs vara centralt i artikeln.
Huvudresultat:	Analysen visar att feminismen som politik och identitet starkt förknippas med vänsterpolitik, samtidigt som feminismen sällan gestaltas som en social rörelse. Sammantaget kan detta ses som att Svenska Dagbladet avlegitimerar feminismen och gestaltar ett behov av en "kvinnokamp 2.0". Analysen visar att Svenska Dagbladets skribenter tenderar att gestalta feminismen negativt i de artiklar där deras egna åsikter är tydliga. Svenska Dagbladets gestaltning kan ses som en postfeministisk syn på feminismen med ett tydligt fokus på individualisering.
Nyckelord:	Feminism, Gestaltungsanalys, Diskursanalys, Svenska Dagbladet, Individualisering

Förord

När Moderaternas Ulf Kristersson i en intervju i SVT i höstas sa att han inte kallade sig feminist blev många bestörta. Reaktionen kan verka lite märklig, eftersom han leder ett parti som historiskt ofta har motarbetat kampen för kvinnors rättigheter. (Åkestam, 2018)

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
2. Bakgrund	3
2.1 Att definiera feminismen.....	3
2.2 Feministiska vågor.....	4
2.2 Postfeminismen – en individualiserad feminism.....	5
2.3 Syfte & frågeställningar	6
3. Tidigare forskning	7
3.1 Medias marginalisering av den feministiska rörelsen	8
3.2 Feministen i media	9
3.3 Ny och gammal feminism	11
4. Teori & Metod.....	13
4.1 Gestaltningsteori.....	13
4.2 Diskursanalys	14
4.3 Metod.....	16
4.3.1 Analysschema och kodning.....	17
5. Material.....	18
5.1 Svenska Dagbladet	18
5.2 Val av tidsintervall	18
5.3 Val av sökord.....	19
5.4 Etiska överväganden.....	20
6. Resultat & Analys.....	21
6.1 En marginalisering av den feministiska rörelsen.....	22
6.2 Feministen är viktigare än feminismen	24
6.3 Feminismen är förlegad.....	26
7. Sammanfattande diskussion	29
7.1 Förslag på vidare forskning	31
Referenslista	32
Artiklar i Svenska Dagbladet.....	34

Figurförteckning

<i>Figur 4.3.1 Analysschema</i>	17
<i>Figur 5.3 Artikelurval</i>	19
<i>Figur 6. Åsiktpåverkan</i>	21
<i>Figur 6.1 Kategorisering</i>	23

1. Inledning

Som titeln indikerar är detta en studie av diskursen om feminism i en av Sveriges största dagstidningar, den obundet moderata Svenska Dagbladet. Det brukar sägas att ”kärt barn har många namn”. Gällande feminism finns en liknande paroll, ”kontroversiellt begrepp har många betydelser”. Även om feminism inte är ett nytt begrepp, mest troligt användes begreppet redan 1871 i en fransk läkarvetenskaplig text (Freedman, 2003, s. 8), har begreppet vuxit och knoppats av i flera olika inriktningar och tolkningar. Samtidigt som *feminist* pryder många av de kläder som idag finns i butiker kallas ofta feminister för ”manshatare”, vilket gör att feminist blir ett stigmatiserat ord och identitet samtidigt som det blir en modefluga och statusmarkör. En faktor som påverkar synen på feminismen är media, vars gestaltning av ett ämne kommunikationsvetarna Lind och Salo (2002) menar påverkar samhällets attityder och därför argumenterar för vikten av att studera hur feminism gestaltas i media för att skapa en djupare förståelse för samhällets syn på feminism (Lind & Salo, 2002, s. 211). En vanlig dag läser 55% av svenskarna en dagstidning på någon plattform och dessa kan med Lind och Salos argument sägas ha makten att påverka läsarna genom hur de gestaltar feminismen och skapar en diskurs om feminism (Nordicom-Sverige, 2019, s. 1). Dagstidningars ideologiska positionering kan på samma sätt antas påverka den gestaltning som ges av feminismen. Svenska Dagbladet, uttryckligen en obundet moderat tidning, är en av Sveriges största dagstidningar och kan därför, i enlighet med Lind och Salo, anses ha en stark påverkan på det svenska samhällets attityd till feminism.

Samtidigt är det otydligt vad ”obundet moderat” innebär för synen på feminism. Den moderata ideologin kan sägas distansera sig ifrån feminismen, som när moderaternas partiledare Ulf Kristersson i en intervju som nytillträdd partiledare svarade att han inte kallade sig själv feminist med motiveringen att han kopplade feminism till vänstersidan i politiken, men kunde tänka sig omvärdera det om feminism stod för ”att tjejer har samma rättigheter som killar och att killar inte har rätt att sätta sig på tjejer” (Karlsson, 2018). I likhet med detta ger *Feminism* inga träffar på Moderaternas hemsida (ett ord som ger 61 träffar på Vänsterpartiets hemsida) samtidigt som *Jämställdhet* ger flera träffar, vilket kan ses som en indikation på att den moderata ideologin undviker att identifiera sig med begreppet feminism och istället fokuserar på jämställdhet. Samtidigt behöver inte det betyda att Svenska Dagbladet förhåller sig till feminismen i likhet med den moderat ideologin eftersom de positionerar sig som just *obundet*

moderat. Däremot kan det antas finnas likheter mellan den moderata ideologin och Svenska Dagbladets förhållning till feminismen. Därför ämnar denna studien undersöka diskursen om feminism i Svenska Dagbladet för att skapa klarhet i hur en obundet moderat dagstidning förhåller sig till feminismen.

2. Bakgrund

I detta kapitel diskuteras svårigheten med att definiera feminismen och feminismens olika vågor presenteras för att visa på hur olika inriktningar och frågor dominerat diskursen om feminism under olika perioder. Därefter diskuteras postfeminismen som en kritik mot feminismen och som en individualisering av feminismen. Sist presenteras studiens syfte och forskningsfrågor.

2.1 Att definiera feminismen

Enligt Nationalencyklopedin är en social rörelse en ”organiserad kollektiv handling i syfte att förändra eller bevara ett samhällsligt tillstånd utan att använda traditionella politiska metoder (som att forma eller gå in i ett politiskt parti)” (Nationalencyklopedin, u.å.). Feminismen ses här som en social rörelse som vill förändra samhället där kvinnor underordnas männen. Samtidigt är detta en splittrad rörelse. hooks (2015) skriver att den feministiska rörelsen uppstår när en grupp av människor samlas med en organiserad strategi för att avskaffa patriarkatet, men att feminister inte kan nå en gemensam grund för vad feminism är och hur den ska definieras. Den breda uppfattningen i det amerikanska samhället om feminismen menar hooks är att kvinnor vill uppnå jämlikhet med männen, vilket hooks menar är en problematisk bild av vad feminismen är eftersom det finns många feminister som ser att det finns ojämlikheter även mellan män och att det därför inte kan ses som en kamp för att könen ska bli jämställda (hooks, 2015, s. xii, 18–19). Feminism blir på så vis ett brett begrepp med olika betydelser för olika människor/grupper.

Cambridge Dictionary definierar feminism som ”The belief that women should be allowed the same rights, power, and opportunities as men and be treated in the same way, or the set of activities intended to achieve this state” (Cambridge University Press, 2019). En liknande definition har även Merriam-Webster där feminism definieras som 1) en teori om politisk, ekonomisk och social jämlikhet för män och kvinnor, och 2) en organiserad rörelse för kvinnors rättigheter och intressen (Merriam-Webster, 2019). Gemensamt för dessa definitioner är att feminism handlar om att kvinnor ska behandlas jämlikt med männen i samhället och kan ses som ett brett, övergripande försök att definiera feminismen. Feminismen kan sedan brytas ner i flera olika inriktningar som på olika sätt skiljer sig ifrån varandra.

Vad som gör feminismen komplicerad, och påverkar svårigheten att definiera feminism, är faktumet att feminismen är politisk, en identitet, en social rörelse samt ett teoretiskt perspektiv. Dessa olika uttryck agerar på olika arenor, men har samtidigt utvecklats genom varandra. Konsekvensen av detta är att de alla delar uppfattningen att kvinnors underordning till män behöver uppmärksammas, men att de samtidigt har olika förhållningssätt i olika frågor, vilket medför en komplexitet till feminismen. Feminismen kan inte ses som en enhet med en definition, utan måste ses i ljuset av kontexten, arenan, feminismen tar sig uttryck på (Hedenus & Björk, 2015, s. 30).

2.2 Feministiska vågor

Feminismens utveckling brukar beskrivas som olika vågor där olika frågor drivits politisk under olika perioder, där vågorna karaktäriserats av de frågor som drivits under perioden. Mitten av 1800-talet ses som starten på den första vågens feminism vilken främst handlade om kvinnans frigörelse, rätten att rösta och möjligheten för utbildning och arbete för kvinnor. Liberala idéer var väldigt influerande under den första vågens feminism, men även marxistiska tankar och idéer påverkade under denna period. Andra vågens feminism, 1960–1970-talet, var en tid då flera varianter av feminism växte fram. Exempelvis den svarta feminismen, radikalfeminism, socialistisk feminism och marxistisk feminism växte fram under denna period, där vänsterradikal samhällskritik influerade både de ideologiska grunderna och den feministiska teorin. Det riktades även kritik under andra vågens feminism mot inflytelserika marxistiska perspektiv vilka menades fokusera på främst männens villkor och inte kvinnors liv och arbete (Hedenus & Björk, 2015, s. 30). Som Cacoullos (2001), professor i kulturstudier, skriver tvingades amerikanska feminister i och med den andra vågen erkänna den större gruppen kvinnor som levde i USA, så som kvinnor i lägre samhällsklasser och icke-vita kvinnor. Det förtryck feminister tidigare kämpat mot sågs nu inte vara det enda förtryck kvinnor levde under, utan olika grupper upplevde olika former av förtryck (Cacoullos, 2001, s. 73).

Tredje vågens feminism, vilket är den våg som fortfarande råder i vissa avseenden, växte fram under 1900-talet och grundades i ett ifrågasättande av vilka erfarenheter som lyfte fram i feminismen, samt de fasta kategorier som ansågs finnas inom feminismen. Under denna vågen har bland annat queerfeminismen växt fram ifrån den lesbiska rörelsen (Hedenus & Björk, 2015, s. 30–31).

2.2 Postfeminismen – en individualiserad feminism

En annan feministisk inriktning som växt fram, och som är genomgående i denna studie, är postfeminismen. Cacoullos (2001) skriver att några yngre amerikanska feminister börjat kalla sig ”tredje vågens feminister” och omfamnar begreppet postfeminism som ett sätt att visa att det fanns ett behov för en ”bra” feminism som inte fokuserar på kvinnor som offer utan istället på den makt de förskaffat sig. Enligt Cacoullos ses postfeminism ibland som ett begrepp som används för att visa på att den feministiska rörelsen är död eller omodern/föråldrad. Postfeminismen ses då mer som en produkt, och inte som en pågående process (Cacoullos, 2001, s. 79–80). Som sociologen Brooks (2002) skriver växte postfeminismen fram i kritiken både inom och utanför feminismen och kan ses vara ett paradigmskifte, från feminism till postfeminism. Brooks beskriver tre olika riktningar som visar att postfeminismen är ett paradigmskifte från feminismen; 1) ifrågasättandet av feminismens epistemologiska grunder, 2) förflyttningen bort ifrån feminismens fasta disciplinära begränsningar, och 3) att postfeminismen vägrar begränsas av representativa begränsningar (Brooks, 2002, s. 210). Sammanfattningsvis kan det sägas att det inte finns en entydig bild av vad postfeminism är (precis som med begreppet feminism) utan postfeminismen har flera olika tolkningar. Även om många ser postfeminismen som en motreaktion till feminismen menar sociologen Gill (2007) att postfeminismen är mer komplicerad än så eftersom den både knyter an till diskurser om både feminism och antifeminism eftersom kvinnor både ses som starka kvinnor och sexobjekt (Gill, 2007, s. 163).

Postfeminismen kan ses vara en konsekvens av individualisering. Beck och Beck-Gernsheim (2001) beskriver individualisering som en strukturell, sociologisk förändring av sociala intuitioner och individens relation till samhället där individualiseringen frigör individer från fasta roller och skapar nya möjligheter. Kvinnor blir exempelvis inte fastlåsta i hushållet där hon behöver en man som försörjare. Istället gör individualiseringen individer till agenter där de blir ansvariga och samhället ställer nya krav på dem där de tidigare sociala formerna, så som könsroller och klass, bryts upp (Beck & Beck-Gernsheim, 2001, s. 27, 213–214). I likhet med individualiseringen kan postfeminismen ses vara en ny social form där individerna (i detta fallet kvinnorna) görs till agenter och själva ansvariga för sitt eget liv.

2.3 Syfte & frågeställningar

För att förstå hur Svenska Dagbladets ståndpunkt som obundet moderat påverkar diskursen om feminism, och på så vis läsarnas attityd till feminism, ämnar studien undersöka hur feminism gestaltats i Svenska Dagbladet under 2018. Som sociologerna Sisco och Lucas (2015) skriver är det möjligt att, genom att studera nyhetsmedia, undersöka den feministiska rörelsens status (Sisco & Lucas, 2015, s. 495). Medie- och kommunikationsvetaren Strömbäck (2014) menar att nyhetsmedia inte enbart speglar verkligheten och ger en objektiv bild eftersom det hela tiden görs val och avgränsningar som bidrar till hur det som förmedlas gestaltas. Därför anser Strömbäck att media ska ses som en (re)konstruktion av verkligheten och en gestaltning av den (Strömbäck, 2014, s. 113–114). På samma sätt kan inte Svenska Dagbladets diskurs om feminism ses som en återgivning av samhällets syn på feminism, utan som en gestaltning baserad på olika val av vilka perspektiv som lyfts fram i artiklarna. Studien ämnar därför undersöka hur denna gestaltning påverkas av att Svenska Dagbladet identifierar sig som obundet moderat, en ideologisk position som ofta tonar ner *feminism* och lyfter fram *jämställdhet*. För att göra detta formulerades forskningsfrågor för studien för att bryta ner problemformuleringen till undersökningsbara frågor:

- Hur gestaltas feminism som rörelse, identitet och politik i Svenska Dagbladet?
- Vilka relationer mellan skribenternas åsikter och gestaltningen av feminismen kan utläsas?

3. Tidigare forskning

I detta kapitel diskuteras tidigare forskning om hur feminismen representeras och gestaltas i nyhetsmedia, där gestaltning ses som en medveten förmedling av ett visst perspektiv. Studierna som här diskuteras är främst genomförda på amerikansk media, men även på brittisk och spansk media, vilket innebär att resultatet kunnat se annorlunda ut om studierna gjorts på svensk media. Svensk nyhetsmedia är relativt ostuderat på detta området och därför har studien valt att fokusera på tidigare studier från andra länder. Eftersom flertalet av dessa studier är amerikanska är det relevant att påpeka att den amerikanska liberala feminismen och den svenska liberala feminismen skiljer sig ifrån varandra. Där den amerikanska liberalismen ses som den mer radikala sidan av feminismen, eftersom amerikansk feminism främst kan delas upp i liberal och konservativ, ser istället den svenska liberalismen samhället och strukturer åt sidan och sätter individen i fokus. På så vis kan amerikansk liberal feminism, enligt den svenska politiska skalan, ses mer vänsterorienterad och svensk liberal feminism mer högerorienterad (Hedenus & Björk, 2015, s. 41; Loke, Bachmann, & Harp, 2017, s. 125).

Sisco och Lucas (2015) menar att nyhetsmedia är ett viktigt medium för sociala rörelser som feminismen eftersom människor ofta skapar sin uppfattning om rörelsen genom vad nyhetsmedierna förmedlar, vilket gör att sociala rörelser som feminismen är beroende av nyhetsmedia för att kunna mobilisera sig och skapa legitimitet. Mellan den feministiska rörelsen och nyhetsmedia uppstår därav ett ömsesidigt beroende, där feminismen behöver media för att väcka uppmärksamhet och media använder sig av de konflikter och handlingar som den feministiska rörelsen skapar. Nyhetsmedierna har samtidigt makten att avgöra hur de vill gestalta verkligheten och de normer som råder inom journalistiken kan medföra att budskapet som den feministiska rörelsen vill förmedla förvrängs i gestaltningen som görs. Strävan efter att agera objektivt kan även medföra att två olika sidor legitimeras som jämlika, vilket kan bli missvisande, och eftersom nyhetsmedier gärna vill se enkla historier som är lätta att förklara kan det leda till att rörelsens komplexitet inte förmedlas eller att den inte nyanseras i den gestaltning som görs (Sisco & Lucas, 2015, s. 493–494). Även medie- och kommunikationsvetarna Loke, Bachmann och Harp (2017) visar i en studie av artiklar från nyhetssidor i USA att nyhetsmedia enbart sporadiskt skriver om feminism, detta trots att den feministiska rörelsen är en pågående rörelse, och att feminismen ges störst utrymme när den kan kopplas till något kontroversiellt (Loke m.fl., 2017, s. 129).

3.1 Medias marginalisering av den feministiska rörelsen

För att förstå relationen mellan media och feminism är en viktig aspekt att studera hur stort utrymme feminism får i media och på vilket sätt rörelsen ges utrymme. Att media på olika sätt gestaltar feminismen som oviktigt syns i flera studier, både genom att feminismen inte legitimeras och att få artiklar berör feminism. Lind och Salo (2002), som studerat användningen och representationen av feminism i amerikansk media, menar att feminism och feminister är frånvarande i media (utgjorde 0,02% av orden i materialet) då orden kvinna och kvinnor förekommer mer än 40 gånger oftare i materialet än feminism, feminist och feminister. Enligt Lind och Salo visar detta att media ignorerar feminism och gestaltar feminismen som oviktig, vilket styrks med resultatet från studien som visar att feminism inte kopplas samman med hemmet, arbetsplatsen eller rättssystemet, utan förekommer oftare med konsten, politik eller religion. Lind och Salo menar därför att media porträtterar feminism som att det inte fungerar i den privata sfären utan enbart i den offentliga sfären (Lind & Salo, 2002, s. 212, 218, 224). Enligt kommunikationsvetarna Ashley och Olson (1998) marginaliseras feminismen i media, både genom dess gestaltning och det låga antalet artiklar om feminism. Enligt dem ger media bilden av att feminismen inte legitimerades, och att anti-feminismen legitimerades (Ashley & Olson, 1998, s. 272).

Feminism är inte ett tydligt definierat begrepp i media, vilket syns i variation i hur feminism gestaltas. I materialet Loke m.fl. (2017) studerat användes fem olika etiketter för att kategorisera feminister, vilket visar på att det inte finns en definierad form/identitet av feminism i medias rapportering. Loke m.fl. visar även på att feminism både gestaltas positivt och negativt i media, samtidigt som närmare hälften (43%) av artiklarna som studerades var neutrala. 28% av artiklarna gestaltade feminism på ett positivt sätt och 13% på ett negativt sätt. 16% av artiklarna gestaltade feminism som både positivt och negativt. Loke m.fl. menar samtidigt att detta varierar mellan olika nyhetsmedier, där exempelvis Washington Post tenderar att gestalta feminism neutralt medan The Huffington Post tenderar att gestalta feminism på ett positivt sätt och Fox News tenderar att använda negativa gestaltningar av feminism (Loke m.fl., 2017, s. 124, 128–129). Även i medie- och kommunikationsvetaren Larrondo Uretas (2019) studie av spansk dagspress rapportering av feminism mellan 1976–1979 visades att media både ger bilden av feminism som något positivt och negativt. Dels gestaltas feminism som en positiv rörelse som bidrar till förändring i samhället och inspirerar till en mer demokratisk och jämlik

lagstiftning, och dels gestaltas feminismen negativt och avlegitimeras genom att kopplas till stereotypa bilder så som våldsamhet och oförmågan att enas inom gruppen (Larrondo Ureta, 2019, s. 6, 12).

Gemensamt för dessa studier är att de visar hur feminismen kan marginaliseras i media och gestaltas som oviktig eller ointressant. Studierna visar även att det inte finns en tydlig feminism utan att feminismen omnämns på flera olika sätt, och att vem avsändaren är kan ha en stor påverkan på om feminismen gestaltas positivt eller negativt.

3.2 Feministen i media

Loke m.fl. (2017) menar att det finns en kamp mellan vem som har rätten att definiera feminism där diskursen till stor del handlar om ”riktiga” och ”falska” feminister, vilket blir etiketter på kvinnor. Konsekvensen blir att komplexiteten kring feminism ignoreras, och så även diskussionen kring att kvinnor identifierar sig med många olika former av feminism. Loke m.fl. visar att media ofta tenderar att förenkla informationen om feminism där de missar att skriva om vissa delar av feminismen och inte diskuterar feminism som en rörelse. Istället reduceras feminism till en identitet som tillskrivs kvinnor, där kvinnorna blir representanter för feminismen. Feminismen blir då en identitet som alla kvinnor kan tillskriva sig. Främst handlar diskursen om ett vara eller inte vara feminist, vilket bidrar till att komplexiteten bakom de olika feministiska identiteterna individer identifierar sig med försvinner. Loke m.fl. menar att feminismen inte gestaltas som en komplex rörelse i media utan reduceras till en identitet. På så vis är det inte de feministiska frågorna som representerar den feministiska rörelsen, utan kvinnorna som identifierar sig som feminister. Loke m.fl. visar även att media tenderade att visa på stridigheterna mellan grupper, så som feminister som förespråkar abort och feminister som är mot abort (Loke m.fl., 2017, s. 125–128). Mendes (2012) visar att de artiklar som handlar om feministisk aktivism till stor del inte fokuserar på själva aktivismen utan på feministernas livsstil, övertygelser samt njutningen de får av att delta i aktiviteter så som aktivism vilket visar att den kollektiva feministiska aktivismen ignoreras och därmed även politiken bakom den (Mendes, 2012, s. 559). På så vis förflyttas fokus från feminismen som rörelse till individen som identifierar sig, eller identifieras av media, som feminist.

Sisco och Lucas (2015), som studerat artiklar rörande feminism och tre kandidater inför det amerikanska valet 2008, visar att feminism gestaltades som stridande grupper med olika legitimerade påståenden i media, vilket även Loke m.fl. visade. Sisco och Lucas menar även att den andra vågens feminism sågs som något omodernt jämfört med den nyare feminismen som gestaltades som en mer inkluderande och modern form av feminism. I likhet med flera andra studier visade Sisco och Lucas på att de mål och problem som feminismen vill sprida inte tas upp i media, där feminismen istället kopplas till kandidaternas personliga livsval och problem. Detta tyder enligt dem på att feminismen ses mer nyliberal där det handlar mer om det personliga ansvaret. Sisco och Lucas pekade även på att feminismen förenklas i nyhetsmedia, som att feminismen kopplades till otraditionella kandidater inför det amerikanska presidentvalet 2008, något de menar ledde till att medias gestaltning av feminismen blev att feminismen var en sårad rörelse och skapade en rivalitet mellan olika typer av feminism. Feminismen bagatelliseras även i media där feminismen inte konstrueras i termer av problem utan istället i termer av livsstil. På så vis konstrueras feminismen som baserad på personliga val och inte mål, något som styrker bilden av en nyliberal feminism. I Sisco och Lucas material var det 93% av artiklarna som inte diskuterade problem utan istället diskuterade om kandidaterna var feminister eller inte baserat på personliga aspekter (Sisco & Lucas, 2015, s. 495–497, 502).

En tydlig aspekt som dyker upp i tidigare studier för hur den feministiska rörelsen gestaltats i media är att det görs en skillnad mellan feminister och ”vanliga” kvinnor, vilket kan ses som ett sätt att skapa en tydlig skiljelinje mellan två olika grupper. I Lind och Salos (2002) analys av hur feminister porträtteras framkommer att feminister sällan beskrivs på ett personligt sätt, något som är vanligt förekommande för hur kvinnor porträtteras i media. Även gestaltningen av ett offer, som kvinnor ofta gestaltas som, är något som sällan används när media rapporterar om feminister. Samtidigt menar Lind och Salo att feminister i många fall porträtteras mer positivt jämfört med kvinnor (Lind & Salo, 2002, s. 223, 225). Att media gör en distinktion mellan feminister och kvinnor är en slutsats även Ashley och Olson (1998) drar när de pekar på hur feminister porträtteras som oorganiserade och att deras fokus på konkurrens och konflikt gör att feminister inte ses som feminina (Ashley & Olson, 1998, s. 272). Lind och Salo (2002) menar att feminister döms av media genom att feminister etiketteras med ord så som *radikal* och *bitch* nästan 10 gånger oftare än (andra) kvinnor. I deras studie av hur feminister gestaltats i media visade sig *demonisering* vara den tredje mest använda gestaltningsramen, samtidigt som det var den minst använda ramen för gestaltningen av kvinnor i mediematerialet som

analyserats. Som nämndes tidigare skapar media bilden av att feminism inte hör till hemmet, arbetsplatsen eller rättssystemet, vilket stärker bilden av att feminister inte är normala, vanliga eller verkliga. Media ger bilden av att kvinnor har ett arbete och har ett hem, något som ses som det ”normala/vanliga” livet, medan feminister engagerar sig i ovanligare saker så som politik och konst (Lind & Salo, 2002, s. 224–225). Detta visar på att det görs en tydlig distinktion i media mellan kvinnor och feminister, som för att visa att feminister inte är kvinnor utan att det på ett tydligt sätt skiljer sig ifrån samhällets bild av vad en kvinna är och hur hon beter sig.

Sammanfattningsvis visar dessa studier på hur det görs en distinktion mellan feminister och ”vanliga kvinnor”, där feminister konstrueras som avvikande. Media tenderar även att lägga stort fokus på feministers personliga karaktärsdrag, vilket bidrar till en marginalisering av feminismen, samt ifrågasätta vem som har rätt att kalla sig feminist.

3.3 Ny och gammal feminism

Flera studier visar på att det finns en rivalitet mellan olika typer av feminism, mellan det som ses som den gamla feminismen och det som ses som den nya, moderna formen av feminism. Sisco och Lucas (2015) menar att media porträtterar postfeminism och vald feminism som modernare former av feminism, och mer legitimerade, jämfört med andra vågens feminism som porträtteras mer negativ (Sisco & Lucas, 2015, s. 497). Loke m.fl. (2017) menar att det faktumet att debatten till stor del handlar om vem det är som har rätten att definiera vad feminism är resulterar i att kvinnor som identifierar sig mer konservativa anklagar den ”gamla” (liberala) feminismen för att vara en omodern form av feminism. Den nya feminismen menas vara en feminism som stärker och inkluderar alla kvinnor (Loke m.fl., 2017, s. 126). Även Mendes (2012) visar att andra vågens feminism ses som den gamla, medans den tredje vågen är den ny, moderna feminismen. Genom att benämna det som en ”ny” feminism ges skenet av att det finns ett behov för en ny, modernare form av feminism. Där den gamla feminismen kopplas till ilska och radikalism, där det gäller att hålla sig till ”partilinjen”, står den nya feminismen för en samtida feminism som kan anpassas efter den egna individen. Mendes menar att feminismen gått från att ses som en organiserad social rörelse till att främst gestaltas som en personlig övertygelse. Diskursen har blivit att kvinnor i väst är jämställda med männen och därför är kvinnorna personligen ansvariga för sina misslyckanden och inte kan skylla på någon/något

annat än sig själv och sina egna val. Av samma anledning menar Mendes att de kvinnor som talar om patriarkatet eller diskriminering ses som gnällspikar som är avundsjuka på andra kvinnor som lyckats bättre än de själva. Medias bild av att kvinnorna uppnått jämställdhet, pekar Mendes på, har möjliggjort för individer att gå tillbaka till vad hon kallar för eran av upplyst sexism, vilket innebär att åsikter som kvinnofientlighet och rasism lever kvar och då istället ses som ironi. Mendes menar att det skett en förändring av attityder, från en tidigare mer liberal feminism till en mer nyliberal feminism där fokus bland annat ligger på individens personliga och professionella framgång. Där det tidigare handlade om kvinnors rätt till jämlikhet med männen, liberalism, handlar det istället nu mer om att kvinnor och män redan är jämställda och därför istället kvinnors val. Det är inte samhället som kan klandras om en kvinna inte når toppen, utan det är hon själv och hennes val (Mendes, 2012, s. 558, 561–566).

Sammanfattningsvis visar flera studier på att det skett en tydlig förflyttning i attityd och syn på feminism, från att samhället är ett patriarkat som motarbetar kvinnor till att samhället är jämställt och det därför ligger på kvinnorna att ta ansvar för sitt eget liv, inte på samhället. Studierna menar således att media bidrar till att legitimera postfeminismen och ger sken av att det behövs en ny form av feminism, där ansvaret inte längre ligger på staten och politiker utan kvinnan själv.

4. Teori & Metod

I kapitlet presenteras de teorier som används i studien samt hur dessa används för att analysera artiklarna rörande feminism i Svenska Dagbladet 2018. Som Winther Jørgensen och Phillips (2000) skriver behöver vi kategorier för att göra verkligheten tillgänglig för oss och därför kan inte vår kunskap om verkligheten ses som objektiv, utan en konsekvens av det vi känner till (Winther Jørgensen & Phillips, 2000, s. 11). Världen förmedlas till oss genom symboler och tecken, vilka inte är universellt givna utan har ett bakomliggande intresse och syfte grundat i dess sociala och historiska betydelse för oss (Lindgren, 2009, s. 78). Studien använder därför både gestaltningsteori (*eng. framing theory*) och diskursanalys som teoretiskt ramverk för att analysera hur feminism gestaltats i Svenska Dagbladet. Båda dessa teorier är inte enbart teorier utan används även som analytiska metoder och ligger därför till grund för utvecklandet av studiens metod. Som det framgår i tidigare forskning har gestaltningsteorin använts i tidigare studier för att analysera hur media väljer att gestalta feminism och feminister för att förmedla en bild av kvinnorörelsen till samhället. Därför anses teorin vara användbar även i denna studie för att skapa en fördjupad förståelse av hur diskursen om feminism i Svenska Dagbladet påverkas av att tidningen positionerar sig som obundet moderat. Diskursanalysen är precis som gestaltungsanalysen inriktad på att studera hur språket skapar en ram (diskurs) för hur feminismen hanteras i media, och hur detta påverkar hur skribenter skriver om feminism, vilket gör även denna teori relevant för studien.

4.1 Gestaltningsteori

Strömbäck (2014) menar att gestaltningsteorin och gestaltungsanalys ursprungligen kommer ifrån Goffman och sociologin, som menade att gestaltungsanalysen handlar om en organisering av erfarenheter. Eftersom människan strävar efter att skapa mening i tillvaron är det omöjligt att inte använda gestaltungsprocesser för att skapa mening, eftersom gestaltning är något som görs varje gång individer kommunicerar. Strömbäck ser att även om det finns flera definitioner för vad som är gestaltningar finns det vissa element som är gemensamma för de olika definitionerna. En gestaltning ger uttryck för ett visst sätt att organisera informationen och den formas av de ord som används, vilken fakta som blir representerad, vilka perspektiv som används, valet av källor och hur betoningar görs/läggs på det som kommuniceras. I

gestaltningarna finns vissa problemformuleringar och tolkningar, samt olika former av moraliskt dömande. Det kan även finnas förslag till lösningar i gestaltningen. En annan gemensam nämnare är att gestaltningen får effekt på hur människor ser på verkligheten. När vi hör olika ord väcker de olika ramar vi lärt oss, och det är genom dessa vi tolkar vad vi hör. Våra ramar är en del av vårt kognitiva undermedvetna, och därför inte något vi kan se eller ta på. Det är genom dessa ramar vi tolkar världen runt oss, och därför är språket en viktig del av våra ramar. Det är även därför som ”reframing”, att ombilda våra ramar, kan få oss att tolka världen på ett annat sätt och förändra vår syn på vad som är sunt förnuft i vårt samhälle. På så vis kan gestaltningen nyhetsmedia förmedla få effekt på människor ser på verkligheten. Enligt Strömbäck handlar främst gestaltningsteorin om tre aspekter; 1) hur media påverkar människors uppfattning om verkligheten genom att gestalta vissa delar av verkligheten, 2) att media reproducerar och sprider vissa sätt att se på verkligheten genom att de gestaltar vissa aspekter och inte andra, och 3) vad media innehåller och vad de representerar. Gestaltningen används för att förmedla en viss bild av verkligheten och på så vis påverka eftersom media har möjligheten att styra hur individer tänker genom att tala om för dem *vad* de ska tänka på. Detta görs genom att lyfta fram vissa aspekter och tona ner andra – att förmedla en gestaltning (Entman, 2010, s. 391–393; Lakoff, 2004, s. xv–4; Strömbäck, 2014, s. 113, 115). På så vis har de ramar som formar vårt sätt att tänka formats av världen runt oss, och världen runt oss kan på samma sätt omforma våra inställningar till världen och det vi möter. Våra synsätt är därför inte fast utan något som kan påverkas av det vi möter.

4.2 Diskursanalys

Diskursanalysen går ut på att blottlägga de kopplingar mellan texter och andra element i det sociala livet (bland annat andras texter) som ofta är implicita eller dolda. Målet är att visa på hur representation är kopplat till sociala mönster av makt och dominans, dvs. hur tecken och texter har ideologiska funktioner. (Lindgren, 2009, s. 125)

Winther Jørgensen och Phillips (2000) beskriver diskurs som en domäns fixering av betydelse där alla tecknen inom en diskurs är moment vars betydelse är bestämd och skiljer sig ifrån varandra på ett specifikt, bestämt sätt. Det är genom nodalpunkter, ett privilegierat tecken kring vars diskursen skapas, som de andra tecknen får sin betydelse i diskursen. Winther Jørgensen och Phillips ger exempel på den medicinska diskursen där *kroppen* utgör en nodalpunkt kring

vilket andra begrepp som symptom och väpnad relateras till och ges betydelse. Diskursen blir på så sätt en struktur i vilket olika tecken skapar ett nät av relationer. Dessa är dock inte fasta utan diskursen och tecknens relationer och betydelser inom den kan förändras. Diskurser är inte en sluten enhet utan omformas ständigt genom kontakt med andra diskurser. Det är genom språket som vi skapar representationer av samhället, vilka bidrar till att skapa verkligheten (Winther Jørgensen & Phillips, 2000, s. 13, 15, 33, 36). Diskurs kan förstås som det styrande (och rådande) betydelsemönstret, ordningen som styr hur vi tolkar teckens betydelse beroende på i vilken kontext det befinner sig i (Lindgren, 2009, s. 110, 113).

En form av diskursanalys är kritisk diskursanalys, där diskursen kan delas upp in i tre dimensioner; 1) text, 2) diskursiv praktik, och 3) en social praktik. Den tredimensionella modellen utgör en ram för diskursanalys där de tre dimensionerna blir tre olika delar att studera; 1) att titta på vilka egenskaper texten har, 2) att titta på de produktions- och konsumtionsprocesser som kan kopplas till texten, och 3) den sociala praktiken runt texten (den kommunikativa händelsen). Diskursen formar och omformar sociala strukturer, samtidigt som diskurser speglar sociala strukturer. Den kritiska diskursanalysen menar även att diskursiva praktiker bidrar till att ojämlika maktförhållanden mellan olika sociala grupper skapas och reproduceras. Dessa ojämlika maktförhållanden, och den diskursiva praktikens roll i att dessa ojämlikheter upprätthålls, ser den kritiska diskursanalysen som sin uppgift att klarlägga. Inom en diskursordning finns det olika diskursiva praktiker vilka påverkar hur tal och skrift produceras och konsumeras. Diskursordningen kan ses som ett system som formar och formas av språkbruket, vilket gör att det både är en struktur och praktik, och styr de diskurser och genrer som kan användas i olika former av kommunikation (Winther Jørgensen & Phillips, 2000, s. 67–69, 72, 76–77).

Bergström och Boréus (2012) skriver att diskursanalysen kan användas för att rekonstruera sociala identiteter, vilka är föränderliga. En identitet skapas både i och genom diskursen och det blir på så vis en länk mellan handlingsutrymme och diskurs. Diskursen ger vissa förutsättningar för en identitet och identiteten blir först möjlig när den ställs i relation till en annan identitet, ett "vi och dem". Identiteter är inte givna utan skapas av både en självbild och andras bilder (Bergström & Boréus, 2012, s. 380). Ofta är diskursanalys inritad på makt, eftersom diskursen kan ses som en gränssättare för vad som får sägas, hur det får sägas och av

vem det får sägas. Även när diskursen ses handla om meningsskapande blir makt en viktig aspekt att ta i beaktning vid studier av diskurser (Bergström & Boréus, 2012, s. 381).

4.3 Metod

Som nämnts tidigare bygger studiens metod på både diskursanalys och gestaltningsteori. Bergström och Boréus (2012) menar att diskursanalysen handlar om att studera diskursiva relationer, vilket är någon form av språkliga uttryck. Med detta menar de att det finns olika typer av maktordningar eftersom olika språkliga mönster påverkar och sätter gränser för hur vi tänker och handlar (Bergström & Boréus, 2012, s. 354). Gestaltning menas här kunna ses som en del av hur diskursen formas, där medvetna val görs för att stärka diskursen. I denna studien används främst en av de tre dimensionerna i kritiska diskursanalys, att studera texten och dess egenskaper (se, 4.2.Diskursanalys), för att lägga fokus på de texter som utgör materielat och hur de är skrivna. På så sätt är det texterna som står i fokus och som studeras noggrant. Diskursanalysen ger perspektivet av att diskursen formar och omformar sociala praktiker, och gestaltningsteorin ger perspektivet av hur diskursen formas och hur feminismen målas upp i artiklarna. Teorierna kombineras på så vis för att komplettera varandra och ger en bredare dimension jämfört med vad teorierna i sig själva kunnat ge studien. Kombinationen av de två teorierna och analysmetoderna skapar ett verktyg för att analysera hur språket används på ett medvetet sätt för att skapa en viss mening och budskap. Diskursanalysen fokuserar främst på helheten och hur de olika artiklarna tillsammans skapar en diskurs, medan gestaltungsanalysen främst lägger fokus på hur de olika artiklarna är skrivna och vad de i sig själva försöker förmedla. Tillsammans gör de båda analysmetoderna att studien på ett strukturerat sätt både kan studera medvetenheten i hur artiklarna är skrivna samt hur de relaterar till varandra och de större sammanhang de ingår. I studien är det både intressant vad en artikel i sig förmedlar och hur artikeln bidrar till skapandet av en feministisk diskurs tillsammans med andra artiklar.

Användningen av den kritiska diskursanalysens tre dimensioner är inspirerat av sociologen Lindgrens (2009) beskrivning av hur dessa kan delas upp i tre steg vid studier av populärkultur. Den textuella analysen är det första steget, där textens tecken och egenskaper analyseras. I det andra steget studeras kontexten, i detta fallet relationen mellan artiklarna (själva diskursen), för att i ett tredje steg placeras i en social (sociohistorisk) praktik. Fallet är, precis som Lindgren

skriver, att dessa tre steg inte helt kan separeras utan till viss del vävs in i varandra. När en artikel studeras i det första steget, det textuella, vävs samtidigt tankar in om hur artikeln relaterar till de andra samt reflektioner om textens relation till Svenska Dagbladet och dess position som obundet moderat (Lindgren, 2009, s. 150).

4.3.1 Analysschema och kodning

För studien utarbetades ett analysschema för att skapa ett konkret verktyg att analysera och koda artiklarna. Analysschemat är uppbyggt på sju frågor som ställs till varje text, där frågorna grundas i diskursteori, gestaltningsteori samt studiens två frågeställningar, och är formulerade för att, som nämnts ovan, studera texternas egenskaper och undersöka hur gestaltningen av feminism (där ett perspektiv lyfts fram för att belysa en viss aspekt) bidra till att forma diskursen om feminism i Svenska Dagbladet. Analysfrågorna medförde att artiklarna kunde brytas ner i olika delar som kunde relateras till varandra för att förstå hur diskursen om feminism skapades.

För att undersöka relationen mellan gestaltningen av feminismen och skribenternas åsikt krävdes en kodning av artiklarna. Analysfrågorna 3–6 låg till grund för denna kodning där dessa frågor användes för att identifiera hur feminismen gestaltades och hur artikeln sammantaget vinklade feminismen, samt vem som uttalade sig och hur, för att kunna koda artiklarna som *positiv*, *negativ* eller *neutral/oklar* samt koda ge uttryck för en *åsikt* eller vara *neutralt*. Nedan presenteras analysschemat med de analysfrågor som användes:

Figur 4.3.1 Analysschema

Analysschema
1. Titel, skribent, publiceringsdatum
2. Kategorisering
3. Är artikeln vinklad mot eller för feminism?
4. Hur gestaltas feminister?
5. Vem uttalar sig?
6. Kan artikeln sägas ge uttryck för en åsikt?
7. Vilka områden/frågor kopplas till feminism?

5. Material

Nedan presenteras studiens material och de avgränsningar som gjorts, samt en diskussion kring materialet och etiska aspekter. Materialet har hämtats från Mediarkivet och har avgränsats med hjälp av utvalda sökord och tidsintervall för att begränsa materialet till de artiklar som på ett tydligt sätt diskuterar feminism eller feminister. Sammantaget består studien av 45 artiklar som publicerats i Svenska Dagbladet under 2018.

5.1 Svenska Dagbladet

Med grund i syfte och frågeställning valdes artiklar från Svenska Dagbladet ut till att utgöra materialet för studien. Svenska Dagbladet är en av Sveriges största dagstidningar och hade näst störst nettoräckvidd bland storstadstidningar i Sverige under 2018 efter Dagens nyheter (Kantar Sifo, 2019, s. 3). Svenska Dagbladet är obundet moderat vilket gör att de har ett ideologiskt ställningstagande som påverkar vad som skrivs, och hur. Främst anses detta här påverka de artiklar som tydligt uttrycker en åsikt, så som ledare och debattartiklar, och ha en mindre effekt på exempelvis nyhetsrapportering. Tidningens åsikt anses inte ha en negativ effekt på studien eftersom, som klargjorts i syftet med studien, det är just åsikten som gör Svenska Dagbladet intressant för studien. Det är samtidigt viktigt att klargöra att det finns en medvetenhet kring hur ställningstagandet som obundet moderat har olika effekter i olika delar och att detta är ett medvetet val.

5.2 Val av tidsintervall

Studien analyserar de artiklar som publicerats under 2018 (1 januari – 31 december). Materialsökningen visar att 2018 var det år under de senaste fyra åren som feminism var ett mer vanligt förekommande ämne i media. En sökning på "feminism" i Mediarkivet genererade 96 träffar i Svenska Dagbladet 2018, en siffra som för 2017 var 80 och 2015 74 träffar. Samma trend syns när alla källor inkluderas i sökningen, då 2018 ger 6765 träffar på sökordet "feminism" jämfört med 6126 träffar 2017 och 6519 träffar 2015. Denna sökning visar på att 2018 var ett år då feminism på olika sätt var mer representerat i media jämfört med de senaste åren. En förklaring till denna utveckling kan argumenteras vara rörelsen #metoo som briserade

i oktober 2017 och då väckte starka debatter om kvinnors vardag och utsatthet i det svenska samhället, samt att det i september 2018 var val. Att välja 2018 motiveras även med att studien vill undersöka diskursen om feminism i nutid, vilket görs bäst genom artiklar publicerade nyligen.

5.3 Val av sökord

Eftersom studien ämnade undersöka hur feminismen som både rörelse och identitet diskuterades i media krävdes sökord för att avgränsa materialet till de artiklar som ansågs vara relevanta för studien. I materialsökningen användes därför de tre sökorden *feminism*, *feminist* och *feminister* för att fånga in alla de artiklar som på något sätt nämnde och/eller diskuterade feminism. Sökorden resulterade i att alla de artiklar som publicerats och som på något sätt nämnde feminism inkluderades i materialet, vilket gjorde det nödvändigt att ytterligare avgränsa materialet genom en noggrannare genomgång av artiklarna för att samla in de artiklar där det centrala på något sätt var den feministiska rörelsen eller feminism som identitet och/eller etikett.

Efterföljande avgränsning gjordes genom en genomgång av artiklarna för att plocka ut de artiklar där feminism eller feminist stod i centrum, samt där frågan om jämställdhet var central. Artiklar där detta knappt nämndes eller som på annat sätt inte ansågs relevant för studien syfte sorterades därav bort. Gallringen resulterade i ett material på 45 artiklar som ansågs vara relevanta att studera i studien. Nedan presenteras de bortval som gjorts för att gallra ut de relevanta artiklarna:

Figur 5.3 Artikelurval

Tidning	Totalt antal sökträffar	Unika artiklar (ej notiser)	Bortvalda		Totalt antal artiklar i studien
			Feminism inte diskuteras/nämns	Feminism diskuteras men inte är central	
Svenska Dagbladet	220	164	84	35	45

5.4 Etiska överväganden

I alla studier som görs är det viktigt att överväga de olika etiska aspekter som ryms inom studien. Eftersom studien bygger på publicerade artiklar anses dessa här vara ett publikt material som publicerats med medvetenheten om att de kan användas av andra. Därför menas det inte finnas behov av att anonymisera materialet i studien eller informera skribenterna vars artiklar jag analyserar. Det anses inte heller krävas ett informerat samtycke från skribenterna för användningen av artiklarna.

Det är även viktigt att tydliggöra att jag som skribent har en påverkan på hur jag tolkar materialet som analyseras, och hur jag påverkar vilka resultat som lyfts fram. Precis som nyhetsmedia ger en viss gestaltning i rapporteringen genom de val som görs av vilka perspektiv som lyfts fram, kan en studie som denna inte presentera en helt objektiv redogörelse. Även om det inte är medvetet görs val under processens gång som bidrar till en gestaltning av ämnet. Studien kan därför inte anses ge konkreta, sanningsenliga svar men kan ses ge en indikation på hur Svenska Dagbladets gestaltning av feminism påverkas av att tidningen positionerar sig som obundet moderat.

Även om analysen visar på att Svenska Dagbladet både ger en positiv och negativ gestaltning av feminismen lyfts främst den negativa gestaltningen i uppsatsen. Detta är ett medvetet val med hänsyn till uppsatsens omfång, vilken innebär att det inte finns utrymme för att lyfta alla aspekter. Därför har, med hänvisning till tidigare forskning som visar på en negativ gestaltning och avlegitimering av feminism samt att fler artiklar kodades ge en negativ gestaltning jämfört med positiv gestaltning, denna studie lagt ett större fokus på hur den negativa gestaltningen i Svenska Dagbladet och hur det kan ses relatera till postfeminismen och individualisering. Eftersom syftet med studien är att undersöka hur Svenska Dagbladets diskurs om feminism påverkas av att tidningen är obundet moderat, vilket som nämns i inledningen kan antas vara en mer negativ inställning till feminism, blir det motiverat att främst lyfta dessa delar av analysen.

6. Resultat & Analys

I detta kapitel presenteras analysens resultat samt diskuteras i relation till tidigare forskning. Resultatet är tematiskt uppdelat för att svara på studiens frågeställningar om vilka relationer mellan skribenternas åsikter och gestaltningen av feminism som kan utläsas samt hur feminismen gestaltas som rörelse, identitet och politik i Svenska Dagbladet för att undersöka hur diskursen om feminism i Svenska Dagbladets påverkas av positioneringen som obundet moderat.

Studien visar att Svenska Dagbladet, i likhet med Larrondo Uretas (2019, s. 6, 12) studie på spansk dagspress, både gestaltar feminismen positivt och negativt. Diskursen om feminism i Svenska Dagbladet gestaltar oftare feminismen negativt än positivt (se figuren nedan), vilket skiljer sig ifrån Loke m.fl. (2017, s. 128) studie på amerikansk media där majoriteten av artiklarna kodades ge en neutral gestaltning, en tredjedel positiv och en femtedel negativ.

Figur 6. Åsiktpåverkan

Gestaltning	Åsikt	Neutral	Otydligt	Totalt
Positiv	3	11	1	15
Negativ	13	4	2	19
Neutral/oklar	4	7	0	11
Totalt	20	22	3	45

Figurkommentar: Med åsikt menas att skribenten tydligt tar ställning och ger uttryck för en åsikt. Görs inte detta kodades artikeln som neutral eller otydlig om det fanns tendenser till åsikt i artikeln.

Som presenteras i figuren ovan visar analysen på en relation mellan skribentens åsikt i artikeln och hur feminismen gestaltas. I majoriteten av de artiklar som kodades gestalta feminismen negativt identifierades oftare en tydlig åsikt från skribenten, samtidigt som de artiklar som kodades gestalta feminismen positivt var mer neutrala utan en tydlig åsikt. Skribenternas åsikter kan därav argumenteras bidra till en negativ gestaltning av feminismen, och att feminismen gestaltas mer positivt i de artiklar där ”utomstående” lyfts in. De utomstående skribenterna kan ses som representanter för den feministiska diskursen, vilket medför att det inte är helt förvånande att de gestaltar feminismen mer positivt. En tolkning av detta kan sägas vara att när feminister representerar sig själva, vilket till stor del görs i de artiklar som inte tydligt uttrycker en åsikt, ges en mer positiv gestaltning, medan när det är Svenska Dagbladets skribenter som representerar feminister blir gestaltningen mer negativ.

Som Hedenus och Björk (2015) skriver kan feminismen delas upp i social rörelse, identitet och politik, vilket gör att feminismen är svår att definiera. De tre delarna utvecklas dels i olika kontexter, men även i relation till varandra (Hedenus & Björk, 2015, s. 30). Därför har dessa tre undersökts separat för att visa på skillnaderna i dem, men även likheterna i de olika uppdelningarna. Nedan presenteras hur feminismen gestaltas som social rörelse, identitet och politik separerat från varandra för att sedan diskuteras i relation till varandra i en sammanfattande diskussion.

6.1 En marginalisering av den feministiska rörelsen

Att studien kunde avgränsa materialet till 45 artiklar visar att det är relativt få av artiklarna som publicerats under 2018 som tar upp feminism, vilket är i likhet med Ashley och Olsons (1998, s. 272) studie, och skulle kunna sägas tyda på att Svenska Dagbladet marginaliserar feminismen genom att ge feminism ett förhållandevis litet utrymme. Det totala antalet av 164 unika artiklar för sökorden, vilket i relation till andra ideologier syns vara ett mindre vanligt förekommande ämne då sökorden *liberal* och *liberalism* under samma period genererar 224 sökträffar, kan ses som en indikation på att feminism inte är ett frekvent ämne i de artiklarna Svenska Dagbladet publicerar utan ett ämne som omnämns mer sporadiskt. Flertalet av dessa artiklar har inte heller feminism som ett centralt ämne, vilket syns i att urvalet kunde begränsas till 45 artiklar. Även Loke m.fl. (2017) menar att feminismen skrivs om sporadiskt i nyhetsmedia och främst nämns när feminismen kan kopplas samman med något kontroversiellt (Loke m.fl., 2017, s. 129). Däremot visar inte analysen av Svenska Dagbladet att feminismen främst omnämns när det kan kopplas till något kontroversiellt.

Analysen visar att feminismen i Svenska Dagbladet främst kopplas till den kulturella sfären. I figuren nedan, i vilken Svenska Dagbladets egen kategorisering av artiklarna sammanställts, framgår att 14 av 45 artiklar kategoriserats som *Kultur*. Kategoriseringen visar att feminismen främst placeras i Svenska Dagbladets kultursektion, vilket i relation till Lind och Salo (2002, s. 224) kan sägas gestalta att feminismen inte hör till hemmet, arbetsplatsen eller rättssystemet. Gestaltningen kan därav sägas bidra till att feminism inte ses som relevant för majoriteten av befolkningen och inte fungerande i den privata sfären, utan hör till den publika sfären med konst och kultur, politik och religion. Därav kan Svenska Dagbladet sägas marginalisera den

feministiska rörelsen, både genom att inte ge feminismen stort utrymme och främst placera feminismen på kultursidorna.

Figur 6.1 Kategorisering

Kategorier	Antal artiklar
Kultur	14
General	10
Ledare	5
Nyheter Sverige	3
Idagsidan	2
Nyheter	2
Under strecket	2
Idag	2
Nyheter världen	1
Sverige	1
Kulturchefen	1
Tema idag	1
Aktuella nyemissioner	1
<i>Totalt</i>	<i>45</i>

Figurkommentar: Kategoriseringen är Svenska Dagbladets egen benämning på artiklarna.

Flera av artiklarna benämner feminismen och feminister som en grupp radikalister som inte är intresserade av ett jämställt samhälle utan mer vill skapa konflikter och ifrågasätta, vilket exemplifieras i citatet nedan:

Än så länge kan man kanske klassa den här motrörelsen som en obskyr, konservativ subkultur, men om inte feminismen tar sig i kragen är det nog risk att den växer till sig. Många önskar nog därför en kvinnokamp 2.0 som slutar slentrianskälla, som släpper offerkoftan och börjar föra riktiga samtal som utgår från att vi kvinnor, män och eventuella hens i grunden vill varandra väl och vill hitta en väg framåt. Kanske kunde den också lägga undan piskan någon gång och se vad som händer. Männerna kan behöva en klapp på axeln ibland. Eller varför inte en nybakad bulle direkt från ugnen? (Sandhill, 2018)

Att den feministiska rörelsen väljer att inte se helheten utan istället är starkt fästa vid övertygelsen att kvinnor strukturellt förtrycks är något som i flera artiklar kritiseras. Ett exempel på detta är modedesignern Sjödén som fick ta emot stark kritik efter en artikel i Svenska Dagbladet där hennes uttalanden medvetet vinklades, enligt Westerstad, för att passa den feministiska rörelsen:

Jag är övertygad om att Marianne Lindberg De Geer och alla andra kvinnor som rasar mot Sjöden är kapabla att placera ett uttalande i dess rätta kontext. Men viljan finns inte. Istället använder man illviljan som artilleri i en feministisk kamp som utvecklats till ett positioneringskrig som jag lovar inte kommer att hjälpa en endaste underbetald kvinna. (Westerstad, 2018)

Sammanfattningsvis kan diskursen om feminism i Svenska Dagbladet sägas gestalta den feministiska rörelsen som en rörelse som *inte* kämpar för kvinnors jämlikhet med män i samhället utan mer som en grupp som använder lösryckta citat på ett medvetet sätt för att förminska kvinnor som uttrycker sig på ett sätt som inte passar deras agenda. Svenska Dagbladet kan på så vis sägas, i likhet med Ashley och Olson (1998, s. 272), gestalta feminismen som en oorganiserad rörelse vilket medför att feminismen som social rörelse förlorar legitimitet. Feminismen som en social rörelse kan även sägas marginaliseras genom att feminismen främst ges utrymme i tidningens kultursektion, vilket ger intrycket av att feminismen inte är hör till det privata och inte är relevant för majoriteten av befolkningen. På så vis kan Svenska Dagbladet sägas avlegitimera feminismen som social rörelse och ge skenet av att den feministiska rörelsen inte längre är relevant i dagens samhälle, något som stämmer överens med en postfeministisk syn på den feministiska rörelsen.

6.2 Feministen är viktigare än feminismen

Analysen visar att det finns en problematik kring feminism som identitet. Identiteten feminist gestaltas ofta som ett föråldrat begrepp som dagens kvinnor inte kan identifiera sig med och därför inte kallar sig feminister. Samtidigt pågår en annan diskussion kring hur feminist blivit ett ord som används flitigt inom mode och som individer kan etiketteras sig med utan att behöva stå för feminismen. I citatet nedan lyfter skribenten Aschenbrenner denna problematik, där hon är kritisk till hur begreppet feminist används idag:

Inte finns väl något självklart med att vara feminist bara för att man är en ung skrivande kvinna? Och vadå "min" feminism, kan den vara helt olika för var och en, betyda vad som helst? Kanske är det så numera: feminist är ett ord på en tuff t-shirt eller en framtvängd självdefinition från en konservativ partiledare. Ett epitet man klistrar på sig själv utan krav på engagemang. (Aschenbrenner, 2018)

Aschenbrenner lyfter att feminism är en modeaccessoar, men även en identitet personer kan tillskriva sig själva utan att egentligen behöva stå för det. Citatet kan ses visa på en gestaltning av ”feminist” som en tom identitetsstämpel som saknar den feministiska grunden och engagemanget i kvinnokampen. Feministetiketten ifrågasätts även exempelvis i citatet nedan där Sverigedemokraternas jämställdhetspolitiska talesperson Ebba Hermansson förklarar varför hon själv inte identifierar sig som feminist:

Ebba Hermansson kallar sig inte feminist, vilket hör samman med att hon "inte tror på de patriarkala strukturerna". - Nu när det har blivit så politiserat att kalla sig feminist, väljer jag att fortsättningsvis inte kalla mig det, för jag vill bort från att kalla mig en massa saker. Det viktiga är vad man gör, säger hon. (Kudo, 2018)

Oavsett en mer positiv inställning till feminismen, som Aschenbrenner uttrycker, eller en mer negativ inställning till feminismen, som Hermansson uttrycker, finns en samstämmighet om kritiken kring hur begreppet används idag. Kritiken kommer dock från olika håll och lösningarna ser olika ut. Där Aschenbrenner vill se tydligare engagemang vill Hermansson se en avpolitiserad av begreppet. Avpolitiseringen syns även i att analysen visar att det i diskursen om feminism i Svenska Dagbladet ofta gestaltas som något negativt med att identifiera sig som feminist. Begreppet feminist gestaltas som urvattnat, något inte alla kvinnor längre kan identifiera sig med. I en artikel uttrycker sig Sofia Damm, arbetsmarknads- och jämställdhetspolitisk talesperson för Kristdemokraterna om detta:

För mig är feminism en rörelse som arbetar för att synliggöra orättvisor mellan könen, men tyvärr har ordet både urvattnats och politiserats på ett sätt som gör att många, inklusive jag, inte fullt ut kan identifiera sig med det. (Kudo, 2018).

I Svenska Dagbladet gestaltas på så vis ett behov av en ny, modern feminism eftersom den gamla feminismen förlorat sin kraft och inte passar in i dagens samhälle. Samma fenomen identifierade både Mendes (2012, s. 561–562) och Sisco och Lucas (2015, s. 497), där båda studierna visade att den ”gamla” feminismen gestaltades som omodern och sammankopplat med bland annat radikalism. Analysen visar att feminist är ett begrepp som i Svenska Dagbladet gestaltas som en identitet som inte passar dagens kvinnor utan hör till tidigare feminister, vilket stärker en postfeministisk gestaltningen av ett behov av en ny, modern feminism.

I likhet med Loke m.fl. (2017, s. 125–128) visar studien att det finns ett ifrågasättande om vem som är feminist och vem som har rätt att kallas feminist. Loke m.fl. ser att detta blir en

förenkling av feminism i media, där feminismen reduceras till en identitet eller stämpel, som medför att feminismen marginaliseras. Av samma anledning kan Svenska Dagbladets framlyftande av ”den ifrågasatta feministen” ses som ett sätt att marginalisera rörelsen och förenkla feminismen genom att reducera den till enbart identiteten. Även som Mendes (2012, s. 559) och Sisco och Lucas (2015, s. 497) studier visade tenderar även Svenska Dagbladet att flytta fokus från den feministiska rörelsen till personliga aspekter av feminister, vilket även det kan sägas visar på en marginalisering av feminismen. Däremot, till skillnad mot Lind och Salo (2002, s. 223, 225), visar analysen inte att det görs en tydlig skillnad mellan feminister och ”vanliga” kvinnor. Istället tenderar feminister att gestaltas som vanliga kvinnor och inte på något sätt avvikandes ifrån en stereotyp bild av kvinnan. Detta kan ses som att feminister inte gestaltas som avvikande.

6.3 Feminismen är förlegad

Feminismen som politik är en aspekt av feminism-begreppet som är tydlig i Svenska Dagbladets diskurs om feminism. Till skillnad mot Loke m.fl. (2017, s. 124, 128–129), som identifierade fem vanligt förekommande positioneringar för feminismen i media, visar analysen att feminismen främst gestaltas som två motpoler i Svenska Dagbladet. Den gamla vänsterrörelsens feminism ses som radikal och extrem, och mot detta ställs i Svenska Dagbladet en ny, modern form av feminism. Diskursen är tydligt polariserad där den gamla feminismen gestaltas som vänster och misslyckad, vilket exemplifieras i citatet nedan:

Att 12 procent av kvinnorna i befolkningen undviker att gå ut ensamma kvällstid i sitt bostadsområde och 30 procent känner sig mycket eller ganska otrygga skulle förr lyfts som en avgörande feministisk fråga och beskrivits i krigstermer. Men vänsterfeminismen har istället tacksamt förflyttat kvinnors utsatthet in i metoo-hashtagens betydligt tryggare rum. (Alstadt, 2018)

Genom att benämna feminismen som vänster kan skribenten sägas markera att feminismen hör samman med vänsterpolitik, och därmed kan en relation ses mellan en negativ gestaltning av feminismen och tidningens tydliga högerpositionering. På så vis kan Svenska Dagbladets markering som obundet moderat ses ha en påverkan på hur Svenska Dagbladet väljer att gestalta feminismen som politik. I citatet nedan exemplifieras hur feminismen används för att kritisera den sittande regeringen, där regeringens ”vänsterfeminism” gestaltas som ett hot mot kvinnor,

jämfört med ”högerfeminismen” som representeras av Kristdemokraternas partiledare Ebba Busch Thor:

Den sittande, och feministiska, regeringen har satsat på genuspedagoger, feministisk utrikespolitik och kvotering till bolagsstyrelser. Men som Busch Thor påpekar: "Bolagsstyrelserna ska kvoterats samtidigt som kvinnors höga sjukskrivningstal slår undan benen på kvinnor som skulle kunna ha klättrat i karriären och in i styrelserummen. Detta är en elitfeminism som i slutändan försvårar för kvinnor i stället för att stödja dem. (Popova, 2018)

Kritiken kan ses gestalta att feminismen inte stöttar kvinnor, vilket går i linje med Loke m.fl. (2017, s. 126) som menar att den nya feminismen gestaltas som en feminism som stärker kvinnorna. Genom att peka ut hur feminismen misslyckas och skadar kvinnor ifrågasätts feminismens legitimitet och det gestaltas ett behov av en ny feminism. Ifrågasättandet av den politiska feminismen går även i linje med Sisco och Lucas (2015, s. 495–497, 502) resultat som visade att feminismen främst gestaltades som en omodern och sårad rörelse, där problemen feminismen kämpar mot inte lyfts utan fokus istället läggs på kvinnor egna livsval. Den andra vågens feminism gestaltas som negativ och istället ses en ny feminism behövas. Citatet nedan är ett exempel på hur ansvaret läggs på kvinnorna, vilket kan ses som ett sätt att minska feminismens legitimitet:

Jag har ofta sagt till unga medarbetare: "Jobba hårt, skaffa dig mer kunskap, var nyfiken - då kan du avancera, få högre lön och en bättre befattning." Sedan kommer en bra pension så småningom som bygger på den lön man haft under livet. Enligt Försäkringskassan tar mamman ut merparten av föräldraledigheten och vabdagarna, vilket slår på pensionen så småningom. Kvinnorna borde se om sitt hus gällande detta. (Sjödén, 2018)

Som Mendes (2012) lyfter är en framväxande syn på feminismen att samhället idag uppnått jämställdhet mellan män och kvinnor, och att det är kvinnors ansvar och deras livsval som beskylls om de inte har samma förutsättningar som män, vilket citatet ovan kan ses gestalta. Enligt Mendes ses kvinnor som skyller på patriarkatet som gnällspikar. Diskursens förflyttning från att se feminismen som en social rörelse till en personlig övertygelse gör att det blir ett större fokus på feminismen. Bilden är även att samhället redan är jämställt, något Mendes menar att användandet av ord som ”ny” ger bilden av att det behövs en ny form av feminism som bryter mot den gamla feminismen (Mendes, 2012, s. 558, 563–566). Att det gestaltas ett behov av en ny feminism syns tydligt i en artikel av Sandhill (2018) där hon skriver: ”Många önskar

nog därför en kvinnokamp 2.0 som slutar slentrianskälla” (Sandhill, 2018). Benämningen ”kvinnokamp 2.0” kan ses som att hela den tidigare feministiska rörelsen ses vara förlegad, och att det därmed behövs en uppdaterad feminism, feminismen 2.0 – en ny och ”förbättrad” feminism.

Sammanfattningsvis visar analysen att det i Svenska Dagbladet gestaltas ett behov av en ny feminism, en ”kvinnokamp 2.0”, som bryter mot den gamla vänsterpräglade feminismen. Behovet av en ny feminism syns tydligt i gestaltningen av feminismen som politik, men även feminismen som identitet och social rörelse. Svenska Dagbladets diskurs om feminism kan på så vis sägas stärka den postfeministiska idén som tydligt bryter mot den gamla vänsterfeminismen.

7. Sammanfattande diskussion

Syftet med denna studie var att undersöka hur diskursen om feminism i Svenska Dagbladet färgas av tidningens positionering som obundet moderat genom att dels studera hur feminismen som rörelse, identitet och politik gestaltas, samt vilka relationer mellan skribenternas åsikter och gestaltningen av feminism som kan utläsas. Analysen visar att feminismen ofta diskuteras som politik och identitet men att feminismen som social rörelse och organisering riskerar att försvinna, vilket kan ses som en gestaltning av att den feministiska kampen är över och inte längre behövs. Feminismen som politik gestaltas främst som sammankopplat med vänsterpolitik, vilket kan sägas skapa en positionering av att feminismen inte är för alla kvinnor. Samma fenomen ses i diskussionen kring feminism som identitet, där feministen beskrivs som en person på vänsterkanten och en identitet som dagens kvinnor menas ha svårt att identifiera sig med. Att feminismen främst ges utrymme i kultursektionen och lägger större vikt vid feminismen istället för feminismen, där rörelsen reduceras till en identitet, skulle kunna tolkas som en marginalisering av feminismen i Svenska Dagbladet. Sammantaget kan därför Svenska Dagbladet sägas forma en diskurs om feminism där *feminismen* är synonymt med vänstern och något som inte anses passa dagens samhälle. Relationen mellan en negativ gestaltning och skribenternas åsikt som kunnat utläsas kan tolkas som att skribenternas åsikt har en påverkan på hur feminismen gestaltas i Svenska Dagbladet, vilket kan ses hänga samman med tidningens positionering som obundet moderat. Den negativa gestaltningen av feminismen i Svenska Dagbladet har flera likheter med postfeminismen där diskursen visar på en individualisering och ett behov av en ”kvinnokamp 2.0”, vilket kan argumenteras bidrar till en marginalisering av feminismen.

Enligt Sisco och Lucas (2015, s. 493–494, 497) har rapporteringen i nyhetsmedia makt att påverka feminismen, och därigenom makten att skapa legitimitet eller inte åt feminismen. I likhet med Sisco och Lucas studie kan Svenska Dagbladet sägas gestaltas postfeminismen (även om begreppet postfeminism inte används) som den nya, moderna feminismen som ställs i relation till en förlegad feminism som inte passar in i dagens Sverige. En polarisering är synlig i analysen, där det dras tydliga kopplingar till att feminismen är starkt förbunden med andra vågens feminism och vänsterrörelsen, och därför inte passar in i dagens samhälle. Studien visar på en tydlig diskurs om feminism i Svenska Dagbladet där gestaltningen av feminismen kan sägas medför att feminismen som rörelse avlegitimeras och idén om en ”ny feminism”, där

kvinnan själv är ansvarig, legitimeras. Att Svenska Dagbladet gestaltar en postfeministisk syn på feminism visar på en individualisering av feminismen, och där även kvinnans ansvar, i diskursen om feminism. I likhet med vad Beck och Beck-Gernsheim (2001, s. 27, 213–214) skriver, att individualiseringen leder till att individer frigörs från tidigare fasta roller och ställer nya krav som lägger ansvaret på individerna, visar denna studie att Svenska Dagbladets kan sägas skapa en diskurs där kvinnorna blir allt mer ansvariga för sin situation och förutsättningar. Det är inte samhällets ansvar att skapa jämlikhet mellan män och kvinnor, utan kvinnornas eget ansvar.

Trots att studien främst lyft den negativa diskursen om feminismen i Svenska Dagbladet visar analysen på att det finns en diskursiv kamp mellan den negativa och den positiva diskursen om feminismen i Svenska Dagbladet. Som lyfts tidigare kan den negativa diskursen om feminism främst ses formas av skribenterna på Svenska Dagbladet, medan den positiva diskursen om feminism främst formas av utomstående skribenter. Även om inte alla skribenter på Svenska Dagbladet nödvändigtvis positionerar sig själva som (obundet) moderata visar studien på att den sociala praktiken, vilket Svenska Dagbladet här utgör, kan argumenteras ha en påverkan på hur skribenterna gestaltar feminismen i diskursen om feminism. Även om studien undersökt diskursen om feminism Svenska Dagbladet, vilket är en politiskt vinklad dagstidning som inte läses av hela den svenska befolkningen, visar studien på en individualisering av feminismen där en postfeministisk önskan om en ”kvinnokamp 2.0” växer sig starkare. Studien visar att diskursen om feminism i Svenska Dagbladet är starkt präglad av att feminismen ses som sammanlänkad med vänsterpolitiken och samhället i slutet av 1900-talet, vilket medför att Svenska Dagbladet gestaltar ett behov av en ny form av feminism, ”kvinnokampen 2.0”, som är mer högerinriktad där kvinnan själv är fri att ta beslut om sitt liv samtidigt som hon därmed är ansvarig för sitt eget liv. Feminismen kan då se gå ifrån en stark kollektiv rörelse, där hela samhället engageras i kvinnornas liv och möjligheter, till en individualiserad kamp för den enskilda kvinnan.

7.1 Förslag på vidare forskning

Studien ger en inblick i hur Svenska Dagbladet förhåller sig till feminism i sin rapportering under 2018, men för att få en djupare förståelse för hur nyhetsmedia påverkar individers uppfattning av feminismen krävs bredare studier där en större del av svensk nyhetsmedia analyseras. Andra former av metoder kan även vara intressanta att använda, exempelvis kvalitativa intervjuer där individers egen uppfattning om feminism undersöks samt deras användning av nyhetsmedia. En annan form av analysmetod kan ge andra perspektiv på frågan om hur nyhetsmedia formar uppfattningen av feminism i samhället och kan därför fungera som ett komplement till denna studien. Problematiken som diskuterats i studien är bred och kan inte helt besvaras genom enbart en kvalitativ textanalys utan kräver fler studier som studerar andra perspektiv på frågan för att täcka in problematikens olika delar. Denna studie anses ge en indikation på hur nyhetsmedias rapportering av feminism kan ses påverka uppfattningen av feminism i det svenska samhället, men för att skapa en djupare förståelse krävs fler studier. Därför vore det även intressant att vidare studera representationen av feminism genom en komparativ studie mellan flera av Sveriges största tidningar för att se om feminism gestaltas olika i olika medier.

Referenslista

- Ashley, L., & Olson, B. (1998). Constructing Reality: Print Media's Framing of the Women's Movement, 1966 to 1986. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 75(2), 263–277. <https://doi.org/10.1177/107769909807500203>
- Beck, U., & Beck-Gernsheim, E. (2001). *Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences*. Hämtad från <http://ebookcentral.proquest.com/lib/gu/detail.action?docID=254692>
- Bergström, G., & Boréus, K. (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys* (3., [utök.] uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Brooks, A. (2002). *Postfeminisms: Feminism, Cultural Theory and Cultural Forms* (1:a uppl.). <https://doi.org/10.4324/9780203428894>
- Cacoullos, A. R. (2001). American feminist theory. *American Studies International*, 39(1), 72–117.
- Cambridge University Press. (2019). FEMINISM | meaning in the Cambridge English Dictionary. Hämtad 05 april 2019, från <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/feminism>
- Entman, R. M. (2010). Media framing biases and political power: Explaining slant in news of Campaign 2008. *Journalism: Theory, Practice & Criticism*, 11(4), 389–408. <https://doi.org/10.1177/1464884910367587>
- Freedman, J. (2003). *Feminism: en introduktion* (1. uppl.). Malmö: Liber.
- Gill, R. (2007). Postfeminist media culture: Elements of a sensibility. *European Journal of Cultural Studies*, 10(2), 147–166. <https://doi.org/10.1177/1367549407075898>
- Hedénus, A., & Björk, S. (2015). Inledning. I A. Hedénus, S. Björk, & O. S. Gréen (Red.), *Feministiskt tänkande och sociologi: teorier, begrepp och tillämpningar* (Upplaga 1:1, s. 21–38). Lund: Studentlitteratur.
- hooks, bell. (2015). *Feminist theory: from margin to center*. New York: Routledge.
- Kantar Sifo. (2019). *Räckviddsrapport ORVESTO Konsument 2018 Helår* (s. 15). Hämtad från https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/rackviddsrapport_orvesto_konsument_2018_helar_0.pdf

- Karlsson, P. (2018, augusti 30). KristerSSons vändning: ”Jag är feminist”. *Aftonbladet*.
Hämtad från <https://www.aftonbladet.se/a/WLK9EL>
- Lakoff, G. (2004). *Don't think of an elephant! know your values and frame the debate: the essential guide for progressives*. White River Junction, Vt: Chelsea Green Pub. Co.
- Larrondo Ureta, A. (2019). (In)visibility of feminism in the media. The depiction of the second-wave women's movement in Spain. *Feminist Media Studies*, 1–16.
<https://doi.org/10.1080/14680777.2019.1574856>
- Lind, R. A., & Salo, C. (2002). The Framing of Feminists and Feminism in News and Public Affairs Programs in U.S. Electronic Media. *Journal of Communication*, 52(1), 211–228. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2002.tb02540.x>
- Lindgren, S. (2009). *Populärkultur: teorier, metoder och analyser* (2. uppl.). Malmö: Liber.
- Loke, J., Bachmann, I., & Harp, D. (2017). Co-opting feminism: media discourses on political women and the definition of a (new) feminist identity. *Media, Culture & Society*, 39(1), 122–132. <https://doi.org/10.1177/0163443715604890>
- Mendes, K. (2012). ‘Feminism rules! Now, where’s my swimsuit?’ Re-evaluating feminist discourse in print media 1968–2008. *Media, Culture & Society*, 34(5), 554–570.
<https://doi.org/10.1177/0163443712442701>
- Merriam-Webster. (2019). Definition of FEMINISM. Hämtad 05 april 2019, från <https://www.merriam-webster.com/dictionary/feminism>
- Nationalencyklopedin. (u.å.). social rörelse. Hämtad 11 april 2019, från Nationalencyklopedin website: <https://www-ne-se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/social-r%C3%B6relse>
- Nordicom-Sverige. (2019). *Mediebarometer 2018*.
- Sisco, T., & Lucas, J. (2015). “Flawed Vessels”: Media framing of feminism in the 2008 presidential election. *Feminist Media Studies*, 15(3), 492–507.
<https://doi.org/10.1080/14680777.2014.947521>
- Strömbäck, J. (2014). *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation* (2. uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Winther Jørgensen, M., & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Artiklar i Svenska Dagbladet

Alstadt, A. C. (2018, juni 13). Vänsterfeministerna sviker offren för överfallsvåldtäkter.

Svenska Dagbladet, s. 20–21.

Aschenbrenner, J. (2018, november 25). Feministfällan. För en genomtänkt och ändå radikal

feminism. *Svenska Dagbladet*, s. 22–23.

Kudo, P. (2018, november 1). SD om feminismen: ”Det finns inga patriarkala strukturer”.

Svenska Dagbladet, s. 9.

Popova, S. (2018, augusti 18). Gör nåt feministiskt, innan valet. *Svenska Dagbladet*, s. 4.

Sandhill, U. (2018, oktober). Feminismen måste ta sig i kragen och sluta slentrianskälla på

män. *Svenska Dagbladet*, s. 23.

Sjödén, G. (2018, mars 14). Gudrun Sjödén: ”Vill du få saker gjorda - anställ en kvinna!”

Svenska Dagbladet, s. 20.

Westerstad, E. (2018, mars 10). Drevet mot Sjödén så dumt att jag rodnar. *Svenska*

Dagbladet, s. 45.

Åkestam, N. (2018, juni 5). Alla borde inte kalla sig feminister. *Svenska Dagbladet*, s. 26.

